

Bijdrage CDA-Heiloo behandeling Begroting 2020, Meerjarenraming 2021-2023

4 november 2019

Voorzitter,

Inleiding

In de eerste plaats dank aan het college en de organisatie voor het vele werk aan het document dat vanavond voor ons ligt: de begroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023.

In deze bijdrage ga ik namens de fractie van CDA-Heiloo achtereenvolgens in op het volgende:

- Algemene opmerkingen t.a.v. de financiën;
- Terugblik op basis van de behandeling van de Kadernota (juli jl.);
- Ontwikkelingen/wensen/risico's;
- De woonlasten;
- Ik sluit af met een korte, deels persoonlijke beschouwing.

Financiën

Een bekende uitdrukking is: "Geld alleen maakt niet gelukkig". Dat slaat natuurlijk de spijker op zijn kop. Ons welbevinden hangt ook in grote mate af van de manier waarop wij met elkaar omgaan. Maar daarover later meer. Er ligt nu een begroting voor en die gaat over financiën en over de wijze waarop we als gemeente de gestelde doelen willen realiseren. Daar ga ik nu eerst op in.

Kort samengevat: het ziet een stuk beter uit dan bij behandeling van de Kaderbrief in juli dit jaar. De septembercirculaire geeft de gemeenten – en ook Heiloo dus – een stuk meer financiële armslag. De reden hiervoor is dat het Kabinet nog steeds het principe van "samen trap op, samen trap af" hanteert. Wij hebben in juli jl. gepleit voor een brandbrief naar Den Haag: met een dergelijke zigzag-benadering kunnen we als gemeente geen deugdelijk beleid voeren. Om het concreet te maken: de reden dat we nu meerjarig meer geld krijgen als gemeente is dat het Kabinet in de zomer besloten heeft investeringen in onder andere infrastructuur naar voren te halen en extra straaljagers te kopen. Ik denk dat zelfs Johan Cruijff hierin geen logica zou hebben kunnen ontdekken! Het is belangrijk dat het VNG blijft hameren op aanpassing van deze systematiek. Anders verliezen we op lokaal niveau grip en ook draagvlak. Dit valt de burger niet uit te leggen.

Ook een belangrijk onderwerp: de toezegging van het Kabinet voor extra gelden ten behoeve van de jeugdzorg. Die is nog steeds niet spijkerhard. Wij zijn het daarom met het college eens om die toezegging slechts voor de helft in deze begroting mee te rekenen. Voorzichtigheid is op zijn plaats.

Terugblik op basis van Kadernota

Belangrijke vraag vanavond is: heeft het college in deze begroting opgenomen hetgeen we in juli bij de behandeling van de Kaderbrief hebben afgesproken?

In algemene zin constateren wij dat dit het geval is. Wel vragen wij aandacht voor de volgende punten:

- De in juli unaniem aangenomen motie over loonkostencompensatie (ten behoeve van continuïteit van de verenigingen) is in deze begroting deels verwerkt met een structurele stijging van de subsidieplafonds met 1,5%. Het college geeft aan nog te komen met een aantal scenario's waaruit de raad kan kiezen. Dat zou moeten gebeuren in de commissie Maatschappelijke Zaken van 18 november en dan in 9 december in de raad bekrachtigd moeten worden. Ik moet zeggen: wij kijken daar naar uit, want wij waren en blijven van mening dat we in Heiloo verenigingen die mensen in dienst hebben een vaste bodem moeten bieden.
- Verder constateren wij dat het college in de aangeboden begroting wel ingaat op verlevendiging van 't Loo-plein, maar daarbij niet de relatie legt met de aangenomen motie om daarbij ook de toekomst van de huidige gemeentelijke kantoorvleugel te betrekken. Voor de duidelijkheid: wij rekenen erop dat het college in het eerste kwartaal 2020 met een totaalvisie komt.

Een andere belangrijke vraag is of het college nog steeds op schema loopt met het uitvoeren van het collegeprogramma. Een ambitieus collegeprogramma overigens met input van maatschappelijke organisatie en verenigingen.

We moeten deze collegeperiode flinke stappen zetten op het gebied van duurzaamheid, bereikbaarheid en wonen. Daarnaast vraagt de zorg veel inspanning en aandacht. Dit college zit bepaald niet stil: zie de tunnel onder het spoor, die komend voorjaar gereed komt; zie de aanpak van de fietspaden en het wegonderhoud; zie de aantallen woningen die opgeleverd zijn, zie de gesloten overeenkomsten met de eigenaren in de Zandzoom. Stap voor stap werkt het college op vele fronten naar concrete resultaten en dat is een verheugende constatering!

Wij merken wel op dat over een aantal onderwerpen in de programmabegroting vrij weinig wordt gezegd. Ik noem drie onderwerpen: de aanpak van het fietsparkeren, het realiseren van een overslagpunt buiten het centrum om de winkels te bevoorraden en tot slot de verkeershandhaving bij de Stationsweg. Wat betreft het laatste: er is een bedrag uitgetrokken voor de handhaving bij de Stationsweg gedurende de afsluiting van de Vennewatersweg. Wij vragen ons af of dat niet moet worden voortgezet, ook na heropening van de Vennewatersweg. Dan dus voor handhaving voor zowel op de Stationsweg maar ook voor de Vennewatersweg (want die nieuwe tunnelbak zou zomaar een racebaan kunnen worden...!). Graag vernemen wij van het college een reactie op deze drie punten.

Ontwikkelingen, Wensen & Risico's

Ondertussen staat de tijd niet stil. De problematiek rond de aanpak van stikstofdepositie en effecten daarvan op allerlei projecten, de woningbouw, de boeren, de natuur: dit staat volop in de belangstelling.

Het college heeft per memo van 30 oktober de laatste stand van zaken geschetst. Het memo geeft een goed beeld van de mogelijkheden, maar ook de onzekerheden en met name de afhankelijkheden. In dit kader is de landelijke overheid aan zet, samen met de provincies. U heeft allen kunnen zien: dat gaat niet van een leien dakje, maar gelukkig: het is inmiddels "Chefsache" voor premier Mark Rutte.

Wat betreft de aansluiting A9: wij lezen in het memo dat de projectpartners de intentie hebben het project alsnog te realiseren, dat inzichtelijk wordt gemaakt op welke wijze en wat de financiële gevolgen daarvan zijn. Het college verwacht dat – indien de verschillende rapportages en onderzoeken moeten worden geactualiseerd – er al snel 2 jaar vertraging zal optreden. De stuurgroep van het project aansluiting A9 zal op 8 november bijeenkomen. Dat wordt een belangrijke bijeenkomst. Wij verzoeken het college zo snel als mogelijk de raad te informeren over de uitkomsten daarvan.

Wij blijven het college echter onverminderd steunen in het uitvoeren van eerder genomen raadsbesluiten: benutten Zandzoom en Zuiderloo voor woningbouw, hand in hand met goede bereikbaarheid door een aansluiting op de A9 én met natuurcompensatie. En het zou goed zijn voor Heiloo wanneer die steun zo breed mogelijk wordt uitgesproken, dus door alle partijen die destijds de eerder genomen raadsbesluiten hebben gesteund.

Andere belangrijke ontwikkelingen zijn de wensen voor een 2e 'aanleunsporthal', maar bijvoorbeeld ook het eerder genoemde plan voor herinrichting en verlevendiging van Het Loo. Naast de door het college genoemde risico's dienen we ons te realiseren dat ook die wensen niet gratis zullen zijn.

Kortom: als we ruimte willen houden voor een aantal wensen en tegenvallers willen opvangen, dan moeten we qua financiën behoudend te werk gaan!

De woonlasten

Net als elders in het land gaat ook in Heiloo de waarde stijging van de woningen onverminderd door. Al met al is het effect ook een stijging van de WOZ in Heiloo. Gelet op de grote ambities en uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, de zorg, gelet op het prima voorzieningenniveau in Heiloo vinden wij een stijging verdedigbaar. Wij vragen ons echter wel af of - indien de komende twee jaar ook een dergelijke stijging van de waarde van de woningen plaatsvindt - we wederom de WOZ-belasting moeten laten meegroeien. Het streven zou naar onze mening moeten zijn om dat binnen de perken te houden. Wij zijn daarom mede-indiener van een motie gericht op beperking van de WOZ-stijging.

Ter afsluiting....

Tot zover de beschouwing van de CDA-fractie over de begroting zelf. Ik veroorloof mij nog een persoonlijke noot, mede ook gebaseerd op het feit dat ondergetekende inmiddels ruim 10 jaar deze gemeenteraad mag dienen.

In de maatschappij maar overigens ook in deze gemeenteraad: het lijkt steeds meer te gaan om het benadrukken van de verschillen en het opzoeken van de 'scherpe randjes'; veelal op de persoon gericht.

Ik heb mijzelf de vraag gesteld: is dat een terechte waarneming en vooral, kán en moet dat niet anders?

Vorig jaar hebben wij als CDA-fractie een pamflet van Loesje getoond: "*Waarom moeilijk doen als het samen kan?*" Uit eigen observatie, maar ook uit reacties van inwoners ('de tribune') blijkt: we slagen als raad daar maar matig in.

Mijn overtuiging is dat dit voornamelijk te maken heeft met de wijze waarop wijzelf naar het *instituut* gemeenteraad kijken en daarin acteren. Kort samengevat: zien wij de gemeenteraad als 'arena' of als 'bindmiddel'? Oftewel: willen we voor onszelf scoren of scoren voor het dorp?

Al nadenkend hierover werd ik de afgelopen periode door meerdere mensen geïnspireerd. Ik noem er twee:

In de eerste plaats: GroenLinks-leider Jesse Klaver gaf na de zomer aan dat hij klaar was met '*de scorebordpolitiek*' en als oppositiepartij voortaan voorstellen van het Kabinet constructief wil beoordelen.

Jesse Klaver doelde daarbij op de huidige mores op het Binnenhof: Moties met wat slimmigheidjes zo opstellen dat concurrenten er niet voor kunnen stemmen, vervolgens hun stemgedrag publiekelijk aan de kaak stellen, filmpjes maken om twijfel te zaaien over de trouw van collega-Kamerleden aan hun kiezers, Kamervragen alleen stellen om jezelf even te profileren en vervolgens niet meer omkijken naar de antwoorden, etc. etc.

In de tweede plaats kwam ik een interview tegen over een boek met de titel: "*Revolutie van de redelijkheid*". De auteur is Wouter Beke, leider van de Vlaamse Christen-democratische partij. Ik citeer:

"Wie de wereld via de media, Twitter of Facebook bekijkt, krijgt het beeld dat ze alleen nog uit extremen bestaat. Maar de echte samenleving ziet er helemaal anders uit. De grote meerderheid van de mensen bestaat uit "redelijke" mensen, burgers die niet houden van polarisering. Mensen die zich afzijdig houden van het geruzie op sociale media en die er een genuanceerde mening op na houden. We noemen hen "de stille werkers": mensen die bezig zijn met hun eigen leven en dat van hun naasten, die gewoon hun job doen en van politici hetzelfde verwachten..."

Wat wil ik hiermee zeggen?

Niet dat ik of college Brouwer de Koning het altijd perfect doen. Niet dat we als gemeenteraad niet kritisch mogen zijn. Maar wel dat wij het mooie dorp Heiloo met al die prachtige mensen tekort doen door ons in deze gemeenteraad te gedragen op de wijze waarop we dat nu te vaak doen.

De fractie van CDA-Heiloo,

Hessel Hiemstra (fractievoorzitter)

Mart Brouwer de Koning

Ellen Jorna (burgerlid)

Marie Josée Hamers (burgerlid)

Hein Korthouwer (burgerlid)